

УДК 336.67

Бабюк А. – ст. гр. БМ-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПОНЯТТЯ, СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВА

Науковий керівник: к.е.н., доцент Гарматюк О.О.

Babyuk A.

Ternopil Ivan Pul'uj National Technical University

THE CONCEPT, NATURE AND IMPORTANCE OF FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISE

Supervisor: Ph.D.Garmatiuk O.O.

Ключові слова: фінансовий результат підприємства, прибуток, збитки, виручка, товар, продукт.

Keywords: incomestatement, profit, loss, revenue, product, product.

Мета діяльності будь-якого підприємства – це отримання прибутку. Якби не були думки стосовно того, чи є прибуток основною метою підприємства, беззаперечним є той факт, що чим вищий прибуток, тим більше підприємство має можливостей для реалізації своїх програм, оновлення матеріальної бази та збільшення власного капіталу. Це забезпечить стабільність підприємства та є гарантією його фінансової незалежності. Але питання економічної сутності та змісту фінансових результатів залишається розкритим не повністю.

Провідні економісти в галузі економічного аналізу та фінансового менеджменту приділяють значну увагу у своїх дослідженнях вивченням фінансових результатів господарської діяльності підприємства, однак підходять до визначення економічного змісту даного поняття в різних аспектах і з різним ступенем деталізації.

О. В. Єфімова, під фінансовим результатом діяльності підприємства розуміє прибуток, у той же час зазначає, що «це дійсно той кінцевий результат, розпоряджатися яким мають правовласники», і в світовій практиці під визначенням мається на увазі «приріст чистих активів».

Р. В. Савицька зазначає, що «фінансові результати діяльності підприємства характеризуються сумою отриманого прибутку і рівнем рентабельності»: «прибуток – це частина чистого доходу, який безпосередньо отримують суб'єкти господарювання після реалізації продукції».

В. О. Бочаров розглядає порядок формування фінансових результатів підприємства (прибутку), систематизуючи статті, що входять в звіт про прибутки та збитки і показуючи формування прибутку від валового до нерозподіленого (чистого) прибутку (непокритого збитку) за звітний період.

Фінансовий результат діяльності організації служить свого роду показником значущості даної організації в суспільному господарстві. У ринкових умовах господарювання будь-яка організація зацікавлена в отриманні позитивного результату від своєї діяльності, оскільки завдяки величині цього показника вона здатна розширювати свою потужність, матеріально зацікавлювати персонал, який працює в даній організації, виплачувати дивіденди акціонерам та ін.

З точки зору бухгалтерського обліку кінцевий фінансовий результат діяльності підприємства виражається в показнику прибутку або збитку, який формується на рахунку «Прибутки і збитки» і уявного в бухгалтерській звітності. Але для того, щоб побачити кінцевий фінансовий результат (прибуток, збиток) необхідно порівняти доходи звітного періоду і витрати, які понесені для одержання цих доходів. За Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»:

доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників);

витрати - це зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками) [3].

Отже, відповідно до принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, для визначення фінансового результату діяльності підприємства за звітний період необхідно порівняти доходи звітного періоду і витрати, які понесені для цих доходів. Доходи і витрати відображаються в обліку і звітності у момент їх виникнення, незалежно від часу надходження і сплати грошей [2].

Для будь-якого підприємства отримання фінансового результату означає визнання суспільством (ринком) результатів його діяльності або отримання результатів від реалізації виробленого на підприємстві продукту у формі продукції, робіт або послуг. Тоді кінцевим фінансовим результатом для підприємства буде виступати сальдо результату від реалізації та витрат, понесених ним для його отримання. Для держави кінцевим фінансовим результатом діяльності комерційного підприємства буде податок, що міститься в його складі.

Фінансовим результатом основної діяльності (від продажу) для більшої частини підприємств, що функціонують у вітчизняній економіці, виступає виручка від продажів, яка відображається за принципом нарахування (на основі даних про відвантажену продукцію). Судити про те, який кінцевий фінансовий результат отриманий за підсумками продажів, можна тільки очистивши його від непрямих податків та собівартості.

Кінцевий фінансовий результат від звичайної діяльності підприємства називається прибутком (збитком) від звичайної діяльності і є простим підсумком його основної та іншої діяльності.

Отже, досліджуючи структуру розділу «Фінансові результати» плану рахунків бухгалтерського обліку і звіт про прибутки і збитки, можна зробити наступні висновки: фінансові результати – це системне поняття, яке відображає спільний результат від виробничої та комерційної діяльності підприємства у вигляді виручки від реалізації, а також кінцевий результат фінансової діяльності у вигляді прибутку і чистого прибутку.

Література:

1. Великая Е. Г., Чурко В. В. Стратегический потенциал и рентабельность организации // Вектор науки Тольяттинского государственного университета. Серия : Экономика и управление. 2014. № 2 (17). С. 7–9.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-IV.
3. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено Міністерством фінансів України № 7307.02.2013 р. та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28.02.2013 р. за № 336/22868.